

vestnik

"MESSENGER" — GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXIV, ŠTEV. 1/2

Registered for posting as Publication Category 'A'

JANUAR/FEBRUAR 1980

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
P.O. Box 185 — Eltham, Vic., 3095

Telephone:
Melbourne: 437 1226

Editor:
Marijan Peršič

Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.

Price — cena:
50c.

Annual subscription — letno:
\$6.00

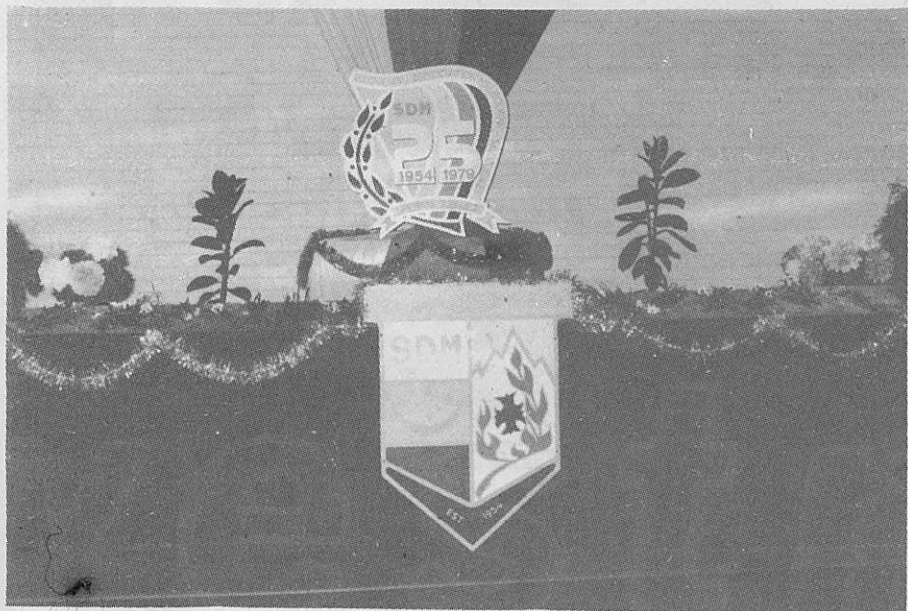
EDINSTVENO SLAVJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI

Slovensko društvo Melbourne je proslavilo svoj srebrni jubilej na nepozaben način

Proslava 25-letnice SDM je bila izraz tega za kar je SDM delalo vsa ta leta: Medsebojno prijateljstvo med Slovenci v Avstraliji, kjer smo si uspeli ustvariti svoje nove domove in ugledno mesto med tako številnim etničnimi skupnostmi.

Vsa proslava je bila ponoven dokaz, da Slovenci, kadar prevladuje naša zdrava pamet in nismo pod vplivom drugih interesov lahko delamo složno in prijateljsko in smo lahko samo

v oporo in ponos drug drugemu. Istočasno pa je proslava nekako naredila vtis, da je nastopil čas izmenjave vodilnih generacij in, da mlajše iskreno cenijo in spoštujejo napore svojih predhodnikov. Celo slavje je izzvenelo v triumf slovenskih zmožnosti in zrelosti gledanja. Vlilo je vsem prisotnim ponos v preteklost in zaupanje v bodočnost.

Dekoracija, ki so jo je za to priložnost zamislil in v glavnem izdelal g. Relja Plavšak je krasila oder dvorane v Elthamu.

★★★

Jubilejna zabava

★★★

Vrsta jubilejnih prireditev se je pričela z jubilejnim plesom v soboto 10. novembra. Dvorana v Elthamskem slovenskem središču je bila ob tej priložnosti nabito polna. Ob zvokih enega prvih slovenskih ansamblov v Melbournu "Drave", so se prisotni veselili pozno v noč. Obujali so spomine in videvali radostne obraze, katerih nekatere že niso srečali leta in leta.

Ta večer je bil nekako uvod v proslavljanje in je bil predvsem namenjen nevezani zabavi. Edina formalnost večera je bila razdelitev velikega jubilejnega kolača, katerega je za to priložnost pripravil in daroval ter umetniško okrasil g. Ivan Majcen. Pozdravne besede je spregovoril predsednik SDM g. Peter Mandelj. Orisal je na kratko nastanek in zgodovino društva, nato pa je povabil prisotne odbornike prve-

ga odbora SDM gg. Martina Adamiča, Jožeta Golenka in Marijana Peršiča, da prerežejo jubilejni kolač.

V tem trenutku sta prinesli v dvorano, oblečeni v narodne noše, letošnja lepota SDM gđ. Irena Birsa in kraljica dobroteljnosti za 1979 gđ. Danica Majcen ogromno torto, na kateri je bilo prižganih 25 sveč. Ob zvokih petja vseh prisotnih ter ob navdušenem ploskanju in vzklikanju so vsi trije omenjeni člani, ki še vedno delujejo v odborih SDM, vsi trije častni člani SDM, istočasno upihnil sveče in prerezali kolač, ki je bil tako velik, da je vsakdo v dvorani dobil košček. V kratkem nagovoru se je nato Marijan Peršič zahvalil v imenu vseh treh za izkazano jim pozornost ter se na ljudno-humorističen način spomnil te-žav prvih let društva.

(se nadaljuje na strani 2)

NOVOLETNA POSLANICA

**Bivšega
Ministra za Imigracijo
in Etnične zadeve Avstralije**

Kakor mnogi novonaseljenci dobro vedo, ničesar ne odraža svobode naroda tako kot njegova obveščevalna sredstva.

Kjer je zatiranje, tam je glas obveščevalnih sredstev prepoln hvale oblastnikov.

Kjer je svoboda, tam sredstva obveščanja lahko govore brez strahu in brez hinavščine.

V Avstraliji se glasovi obveščanja čujejo glasno in jasno na številnih jeziki.

Povezujejo kulture in filozofije starega in novega sveta.

Vsak posamezen dogodek v življenju naroda se pretrese s stotin različnih gledišč.

Tu obstoji mnogoličnost razpravljanja in mišljenja kot jih ne moremo najti v enokulturnih deželah.

Etnično časopisje je pognalo prve korenine v prejšnjem stoletju. Toda zgodovina se zabeležila, da se je v 70. letih tega stoletja razcvetelo.

K več kot 60 časopisom so bile dodane etnične radio postaje in v poslednjem času tudi eksperimentalna etnična televizija.

V različnosti mišljenj je moč. Kjer ni opozicije tam tudi ni svobode.

Avstralija mora zavzeti v zgodovini mesto naroda močnih in živahnih večkulturnih obveščevalnih sredstev.

V prijetno nalogo mi je, da preko etničnih obveščevalnih sredstev čestitam etničnim skupnostim Avstralije praznike ter jim želim uspeh in srečo v prihodnosti.

M. MacKellar

NE PO KRIVDI UPRAVE IN UREDNIŠTVA, DECEMBERSKA ŠTEVILKA "VESTNIKA" NI IZŠLA. OPROŠČAMO SE VSEM ČITATELJEM V UPANJU, DA SE BODO TEHNIČNE PRILIKE OD KATERIH SMO ODVISNI IZBOLJŠALE.

KLJUB TEMU, DA JE ŽE NEKOLIKO POZNO ŽELIMO VSEM NAŠIM ČITATELJEM IN PRIJATELJEM SLOVENSKEGA DRUŠTVA V MELBOURNU USPEŠNO IN ZADOVOLJSTVA POLNO 1978.

Pismena voščila odsotnih bivših Predsednikov

Toronto, 15. novembra 1979

Spoštovani gospod predsednik!

Z veseljem in presenečenjem sva z ženo sprejela vaše vabilo na proslavo petindvajsete obletnice vašega društva. Nad vse sva vesela vašega uspeha in se v mislih pridružujeva slavnosti prirejeni v ta namen.

Kot je bilo napisano na klubskem majhnem papirnatem hranilniku: "Zrno do zrna pogača — Kamen do kamna palača" sanje so se uresničile — čestitam.

Lep pozdrav vsem,

Dr. Z. Verbič in družina

P.S.: Na žalost se povabilu takrat ne morem odzvati. Mislimo pa s sinom in ženo na dopust v Avstralijo v doglednem času. Pa takrat nasvidenje.

Melbourne, 22. novembra 1979

Upravnem odboru Slovenskega društva Melbourne,

Zahvaljujam se Vam za prijazno vabilo k udeležbi pri proslavi 25-letnice obstoja društva, obžalujem pa, da mi prilike ne dopuščajo, da bi se vabilu odzval. Odlašal sem z odgovorom v upanju, da mi bo uspelo preurediti svoje prej sprejete obveznosti za isti dan, pa mi ni bilo mogoče.

Društvu, njegovim sedanjim in bivšim predstavnikom in sodelavcem iskreno čestitam k uspehom 25-letnega prizadevanja in naporov pri požrtvovalnem delovanju v prid slovenske skupnosti. Prosim Vas, da opravičite mojo odsotnost; skušal se bom oddolžiti z obiskom ob drugi priliki.

Iskren pozdrav,
Miloš Abram

Najlepša Vam hvala za prijazno povabilo k slavlju društva, obenem čestitam Vam in ostalim odbornikom kakor tudi članom in prijateljem Slovenskega Društva za tako lepi uspeh!

S spoštovanjem,
Srečko F. Košir

Slovensko društvo,
P.O. Box 185, Eltham, Vic., Aust.

Čestitke jubileju. Društvu obilo nadaljnih uspehov.
Slovenski pozdrav.

Tone Malči Slavič.

(s strani 1)

Likovna razstava

V bolj resni obliki se je 25-letnica proslavila na week-end 24/25. novembra.

V soboto 24. novembra ob 3 h. popoldne je bila otvorjena že tretja letna razstava slovenske likovne umetnosti v Melbourneu. O tej je opisano več na drugem mestu.

Večer članov

Večer 24. novembra je bil posvečen izključno članom SDM ter njihovim bivšim predsednikom.

Dvorana SDM na Elthamu je bila za to priliko posebno lepo okrašena. V ozadju odra dvorane je bila v obliki žarka razpeta slovenska trobojka, ki je segala vse do stropa in se prelila v emblem društva, ki ga je za to priliko posebej sceniral g. Relja Plavšak. Cela ostala dekoracija dvorane je bila v te-

mi srebrni barve, saj je bil proslavljen srebrni jubilej društva.

Vstop v dvorano je bil dovoljen samo članom SDM, ki so si v naprej zagotovili prostore. Častni gostje so bili v glavnem bivši predsedniki SDM s soprogami. Kar lepo število se jih je zbralo. Devet. Ostali, niso mogli prisostvovati pa so poslali pozdravna voščila.

(se nadaljuje na strani 3)

Bivši predsedniki SDM so bili častni gostje večera članov SDM. Od desne na levo stoje: Marijan Oppelt, Maks Hartman, Vergilij Gomizelj, Marijan Peršič, Frank Sajovic, Simon Špacapan, Pavle Česnik, Vinko Molan, Stanko Prosenak in Peter Mandelj.

SPOMINKI

na otvoritev Slovenskega kulturnega in rzvedrilnega središča v Elthamu so še vedno na razpolago pri Slovenskem društvu Melbourne:

- MAJOLKA IN VRČEK ..... \$ 10.00
iz žgane gline z vtiskom Slovenskega doma v Elthamu
ter datumom otvoritve, temno ali svetlo rujave barve
- MAJOLKA, iste oblike, posamezna ..... \$ 8.00
- VRČEK, iste oblike, posamenzen ..... \$ 3.00
- LESENI KROŽNIK ..... \$ 12.00
ročno delo z vžganimi slovenskimi ornamentami
24cm v premeru
- "WOMAN'S GLORY" ..... \$ 10.00
Knjiga slovenskih kuhinjskih receptov pisana
v angleščini, izdana v USA, z ilustracijami.
- AVBE ..... \$ 70.00
pokrivala pri ženski narodni noši, bogato vezene,
ročno delo članic SDM.

Vsi gornji spominki so bili izdelani v omejenem številu in ne bodo nikoli več ponovljeni. Že to jim daje posebno vrednost kot izredno vredno darilo.

Nabavite jih lahko osebno ali pa jih naročite po pošti na naslov Slovenskega društva Melbourne.

Po izvrstno pripravljene večerji v obliki samopostrežbe, katero so pripravile članice ženskega odseka SDM in katere krona je bil na raznju pečen odojek je sedanji predsednik SDM g. Peter Mandelj poklical na oder enega za drugim bivše predsednike:

MARIJANA OPPELTA,
VINKA MOLANA (ki je za to priliko posebej prispel iz daljne Zapadne Avstralije),
MAKSA HARTMANA,
VERGILIJA GOMIZELJA,
SIMONA ŠPACAPANA,
MARIJANA PERŠIČA,
FRANKA SAJOVICA,
PAVLA ČESNIKA in
STANKA PROSENAKA.

Vsem tem je na to gdč. Jana Gajšek izročila v imenu odbora SDM v spomin in priznanje lep lesen krožnik, ki ga je za to priliko okrasil s slovenskimi ornamentami in posvetilom g. Viktor Lampe. Vsak navzočih bivših predsednikov se je v kratkih besedah spomnil svojega predsedovanja in se zahvalil za darilo. Gdč. Jana Gajšek, naša nad vse priljubljena napovedovalka večera, je nato prečitala pozdravni telegram g. Toneta Slaviča ter pismi g. Miloša Abrama ter Srečka Koširja, ki se niso mogli udeležiti. Po vsem tem sta bila poklonjena spominska kositrna krožnika novim častnima članoma društva g. Stanku Prosenaku in g. Lojzetu Markiču.

Večer se je zaključil z rajanjem ob zvokih orkestra "Dynamic", ki je ta večer poklonil svoj zaslužek društvu.

Bivši predsednik in častni član SDM Marijan Peršič se je ob priliki prejema spominskega krožnika zahvalil tudi vsem svojim sodelavcem.

Nekdanji predsednik g. Vinko Molan se je pripeljal iz Perth za to nepozabno priliko.

Bivši predsednik Frank Sajovic, za čigar predsedovanja je slovensko ime pridobilo ugled na tukajšnjem nogometnem polju.

Bivši predsednik SDM g. Vergilij Gomizelj se spominja svojega predsedovanja.

G. Pavle Česnik, bivši predsednik SDM se spominja starih časov.

G. Simon Špacapan, eden bivših predsednikov SDM ob sprejemu spominskega krožnika na večeru članov SDM.

Bivši predsednik in častni član SDM g. Stanko Prosenak na večeru članov SDM.

Večer članov SDM, ob priliki proslave 25. letnice društva bo ostal vsem prisotnim nepozaben.

Nepozabna nedelja

Nedelja 25. novembra je bila namenjena višku proslav. Že ob 8 h. zjutraj se je pričelo meddruštveno balinanje, na katerem so tekmovali za jubilejni pokal, katerega je podaril g. Lado Sluga, ekipe Slovenskega društva "Triglav" iz Canberre, Slovenske zveze "Ivan Cankar" iz Geelonga, Slovenskega društva Sydney, Slovenskega društva "Planice" iz Springvale, Slovensko-Primorskega društva "Jadran" iz Keilorja ter Slovenskega društva Melbourne.

S pričetkom ob 10 h. so sledile športne tekme mladincev. Ob 11 h. pa je pričela Lovska družina SDM s tek-

movanjem v streljanju na svojem novo zgrajenem strelišču.

Ko so se pričele zgrinjati trume Melbourneških Slovencev na naš griček v Elthamu je bilo dostj videti. Saj poleg že naštetih aktivnosti se je obiskovalec lahko ustavil tudi pri stojnici, kjer so se prodajali različni spomniki, vse od pokrival narodnih noš, katere so izdelale članice SDM, pa do originalnih božičnih razglednic, mojstrovine gospe Romane Favier-Zorzut. Razstava slik je bila neprenehoma polna gledalcev, a mnoge pa je pritegnil k sebi vabljivi vonj odojkov, ki so se cvrli na ražnju.

Slike, upodobljajoče slovensko pokrajino, darila naših slikarjev Slovenskemu društvu krasijo zidove našega doma. Vsakdo se pod njimi rad fotografira, pa tudi se je minister. Z leve proti desni: Pavle Česnik, eden bivših predsed-

nikov, Anica Markič, tajnica SDM, Marijan Peršič, Karen Peršič, minister Borthwick, senator Lajovic, Peter Mandelj, predsednik SDM s soprogo Ivo Mandelj.

Minister W. Borthwick v razgovoru s predsednikom "Planice - Springvale" g. Matijo Cimermanom (v sredini) ter predsednikom Slovensko-avstralskega društva v Canberri g. Jožetom Kapušinom (na levi).

Nova častna člana SDM ob priliki prejema spominskih krožnikov.

Z leve proti desni:

G. Stanko Prosenak, g. Lojze

Markič in g. Peter Mandelj.

Naša priljubljena napovedovalka gđc. Jana Gajšek je tudi tokrat s svojo prirodno očarljivostjo povezovala vse sporede.

Pod sliko Logarske doline, katero je pred davnimi leti podaril društvu g. Tušek, eden naših prvih slikarjev v Melbourne, se razgovarjata predsednik Slovenskega društva "Jadran" g. Frank Likar in predsednik SDM g. Peter Mandelj ter ga. Marija Prosenak in ga. Borthwick, medtem ko je pozornost ministra Borthwicka obrnjena nekam drugam.

Triglav in Aljažev stolp spremljata Slovence kjerkoli po svetu. Pod to sliko smo na svojem pa naj bomo kjer hoče. Tako nekako pravi ministru Borthwicku Božo Lončar.

Pevsi zbor "Glasniki", v katerem prevladujejo dekleta, so pod vodstvom Brata Bernarda in ob spremljavi kitare in harmonija, zapeli eno pesem v slovenskem jeziku (Ljudje pomladi) in drugo v angleščini (Grešnik — Sinner Man). Ko nam ne bi primanjkovalo časa, bi pevci zapeli še kakšno pesem, saj je publika neprestano ploskala in čakala ponovitve.

Kot zadnja pevska točka kulturnega programa je bil pevski zbor "Kvartet Zvon", katerega člani so štirje talentirani moški. Njihovo petje je nekaj izvrstnega in ga na papirju nikoli ne bi mogli opisati. Predstavili so se z dvema skladbama: 1. "Jaz pa grem" in 2. "Kajžica". Publika so zadovoljili še z eno pesmijo, sicer pa niso imeli izbire, ker jih drugače publika ne bi pustila iz odra.

Takoj po programu je g. Stanko Prosenak povedal, da SDM ob priliki leta otrok izdaja knjigo "Svet naših otrok", v kateri so dela slovenskih otrok širom Melbournu. Dela so bila izbrana na razstavi spisov in risb ob priliki proslavljanja Internacionalnega Leta Otrok.

Isti dan so mladinci SDM imeli razstavo fotografij. Podeljene so bile dve nagrade za najboljše fotografije:

1. Ana Zemlič,
2. Maria Mandelj.

Tudi lovci so hoteli izvedeti kdo je najboljši strelec, ter so ob tej priliki priredili tekmovanje z zračno puško. Na vse presenečenje je prvo nagrado dobil g. Lojze Markič, kateremu vsi iz srca čestitamo.

Drugo nagrado je dobil g. Renato Smrdelj, tretjo pa Ivan Barat.

V dvorani pa je čakala tudi jubilejna torta, katero je prerezal g. Molan, kot gost in najstarejši bivši predsednik SDM.

Po vsem tem je sledil prijeten večer ob zvokih plesne muzike. Še dolgo v noč so se veselili svojega in našega skupnega praznika — 25. letnice organiziranega Slovenstva v Melbournu.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 311 8343

Lastnik : Jim Korošec

Svoji k svojim !

SAMORASTNIKI

Zgleda, da našim slikarjem samorastnikom sledijo sedaj pesniki samorastniki. Kakor slikar poiskuje na platno podati svoje vtiske kakor pač najbolj zna in zmora, tako tudi pesnika nekaj sili, da svoje misli izlije v stihe in prisprodo. Z veseljem bomo objavili pesniški prispevek vsakogar, pa četudi ne bo mojstrovina za zunanji svet. Za nas, ki cenimo vrednost čustev Slovencev v tujini je vsak, pa naj bo še tako malenkosten prispevek slovenskemu ustvarjanju izven stare domovine ogromnega pomena. Zato kar na dan s svojimi prispevki!

VAS DOMAČA

Ko danes peljem se po vinski poti visoko v hribih se ustavim, ker ne morem zamuditi to jesensko čudežno naravo. Tam iz grička dol pogledam v dolino kjer sem se rodila: O prekrasna si dežela, katero sem zapustila; polna vinske trte, sadovnjakov, res si lepa, ni čuda, da se zmiraj vračam.

Mia Leber

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRÁNJSKIH, ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

Učenci nedeljske dopolnilne šole SDM so se predstavili gostom na slavnostni akademiji z venčkom slovenskih narodnih plesov.

Predsednik "Planice — Springvale" je poklonil v imenu svojega društva srebrn pladenj z vrezanim spominskim posvetilom. Od leve proti desni: G. Peter Mandelj, g. Matija Cimerman in naša napovedovalca g. Andrej Fistrič ml. in gđc. Jana Gajšek.

V SLOGI JE MOČ!

ZA POROKO!

75 barvnih fotografij v različnih pozah vključno z albumom samo \$120.00.

Po naročilo pridemo na dom ali v cerkev.

ZA POTNE LISTE!

Izvršimo fotografije v 20. minutah.

Mickey's Studio

9A LOWER PLAZA
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING
MELBOURNE, 3000
Tel. 63 1650

TISKARSKI ŠKRAT

Kar dvakrat zaporedoma je tiskarski škrat v seznamu odbornikov SDM za leto 1979/80 pozabil navesti kot odbornika Andreja Fistriča, mlajšega. Menda škrat ni mogel razumeti, da sta dva ista imena v istem odboru. No, naj nam Andrew, ali Andrej mlajši, ne zameri. Škrat je pač včasih trdoglav kot komputer.

Andrew je prav gotovo pomemben član odbora, saj pripada generaciji, ki se je rodila že v Avstraliji in ki bo sčasoma prevzela krmilo SDM v svoje roke. Andrew je bil do lanskega leta predsednik mladinskega odseka SDM

in se je na tem položaju izkazal kot delaven, dovteten za ideje drugih in poln samoiniciative. Tudi sedaj, ko sedi z ostalimi mlajšimi, že tukaj odraslimi člani glavnega odbora (blagajnikom Stankom Penca, tajnico go. Anico Markič, go. Sandro Krnel in gđc. Heleno Golenko) — med starejšimi prekaljenimi odborniki, nikoli ne zamudi prilike, da ne bi krepko in odločno povedal svojega mnenja. Le tako naprej, Andrew. Sadovi petindvajsetletnega dela nas starejših ne bodo šli v nič, ker vemo, da imamo med našo mladino še več takšnih kot je Andrew.

ŽE TRETJA LETNA SLIKARSKA RAZSTAVA

Želja, ki se je porodila ob prvi razstavi illovenske likovne umetnosti v Melbournu: la naj bi taka razstava postala letni dogodek v življenju SDM se je uresničila.

Letos je "Vestnik" v okrilju SDM že retje zaporedno leto zbral slovenske slikarje Melbournu na Elthamskem gričku ter s tem tudi sodeloval pri proslavi 25-letnice društva. Ker je velika dvorana SDM bila zasedena za druga dogajanja so se za razstavo tokrat uporabili prostori mladinskega odseka SDM. Ti so seveda dosti manjši in ne tako primerno osvetljeni. Zato je bilo tudi število razstavljenih slik mnogo manjše, čeprav je število razstavljalcev zraslo od 11 pred tremi leti na 16.

Dosedanjim, nam že iz prejšnjih let poznanim:

JANEZU ALBREHTU,
IRENI BIRSA,
ROMANI FAVIER-ZORZUT,
DRAGICI GELT,
IVANU JENC,
MARIANI KAMIEN-POZVEK,
JOŽI KODRU,
JANE NEMEC,
ANI PERTOT,
MAGDI PIŠOTEK
in RELJI PLOVŠAK

so se letos pridružili:

VASJA CHUCK,
LOJZKA DEBEVC,
ZORA GEC,
NATAŠA VINCENT-MEJAČ
in MIHAELA VELIKONJA.

Morda je prav dejstvo, da je bil prostor omejen imelo za posledico, da so slikarji razstavili samo svoja najboljša dela in tako dosegli, da je celotna povprečna višina nadkriljevala prejšnja leta.

Ocenjevati tukaj vsako delo in vsakega razstavljalca bi bilo nepravilno, kajti za nepristransko ocenitev bi bil potreben res izvedenec v slikarski umetnosti. V uredništvu pa to nismo in ne bi nikomur hotel napraviti krivico. Na splošno lahko le rečemo, da delo prav vsakega razstavljalcev

zasluži pohvalo in, da je vsaka slika zahtevala trud in potrpežljivo delo ustvarjalca. Vsak se je potrudil po svojih najboljših zmožnostih. Naloga naših razstav ni tekmovanje med posamezniki, nego dajati vzpodbudo in priliko prav vsakemu našemu rojaku, da pokaže kaj zna in koliko se trudi na tem umetniškem polju. Drug dobrobit naših razstav pa je, da se razstavljalci med seboj spoznajo in morda izmenjajo nasvete ter drug drugega izpopolnjujejo.

Naj nam ostali ne zamerijo, ako omenimo na tem mestu le dve imeni radi tega ker sta novi med razstavljalci: Vasja Chuck, ki se osredotočuje na portrete in ki ima za seboj umetniško akademijo v Ljubljani ter Mihaela Velikonja, ki je pred meseci prišla iz Trsta in slika po načinu takozvane šole naivcev, to je nenčenih podeželskih slikarjev, čijih dela so postala zelo popularna. Njena tehnika slikanja na steklo je v naši sredi edinstvena in ni čudo, da je žela pred nedavnim velik uspeh na razstavi, ki jo je priredila v Carltonu v okviru Italijanskega festivala.

Razstavo na našem središču je letos uradno odprl poznani slikar in kipar nizozemskega pokolenja g. Rein Slagmolan z lepim vzpodbudnim govorom. V imenu "Vestnika" se je zahvalil vsem razstavljalcem g. Božo Lončar, na čigar ramah je letos slonel levji delež organizacije. Pozval je tudi one, ki se ukvarjajo s slikanjem pa se boje, da njih dela niso na dovoljni višini, da se v bodoče tudi pridružijo, saj med samorastniki, kot se naši razstavljalci lahko nazivajo, je mesto za vsakogar. V imenu razstavljalcev se je zahvalila ga. Dragica Gelt.

Čeprav je bila letošnja razstava vključena v proslavljanje 25. letnice je žela velik uspeh in prav gotovi smo da je dala našim slikarjem nove vzpodbude.

G. Božo Lončar, ki nosi levji delež organiziranja slikarskih razstav je tudi spregovoril par vzpodbudnih besedi razstavljalcem, pa tudi gledalcem.

Na 3 likovni razstavi SDM v Elthamu. Naša mednarodno priznana slikarka ga. Romana Favier-Zorzut, g. Flagmolan in naš Relja Plavšak, slikar, ki s svojim talentom vedno rade volje priskoči, kadar ga SDM pokliče.

Poznani slikar nizozemskega pokolenja g. Rein Slagmolan je otvoril 3. letno likovno razstavo Slovencev v Melbournu.

Učiteljica nedeljske dopolnilne šole SDM ter neumorna in talentirana slikarka ga. Draga Gelt, je imela nagovor v imenu razstavljalcev.

TOURWORLD

POTNIŠKA AGENCIJA

AKREDITIRANA ZA VSE LETALSKE DRUŽBE
NA SVETU.

Ta potnična agencija z večletnimi izkušnjami Vam nudi
sledede:

- Organizira potovanja do vseh mest na svetu;
- Skupna potovanja za Ameriko, Pacifik, Azijo in Evropo.
- Dovoljenje staršev in prijateljev iz Stare Domovine.
- Brezplačno urejuje vse dokumente za potovanje:
  - Vize
  - Potne liste
  - Prošnje in dokumente za emigrante itd.

Za vse informacije se obrnite na g. Kosta Pavlovič,
tel.: 26 5689 priv.

TOUR WORLD INTERNATIONAL
155 COLLINS ST. MELBOURNE
TEL. 63-4832

QANTAS

14-dnevno potovanje na Havaje od \$605 dalje!

Ob dveh popoldne so se pričeli zbirati častni gostje in predstavniki ostalih slovenskih društev. Minister Viktorije za zdravstvo g. W. Borthwick, ki je tokrat zastopal ministra Viktorije za Imigracijo in etnične zadeve je prišel s soprogo in sinčkom; senator g. Miša Lajovic, prvi Slovenec izvoljen v federalni parlament Avstralije je veselo pozdravljajal stare znance. Predsednik društva "Planice" iz Springvale, g. Matija Cimerman s soprogo, predsednik "Jadrana" g. Frank Likar, predsednik "Triglava" iz Canberre g. Jože Kapušin in predsednik najmlajšega slovenskih društev "Snežnik" iz Wodonge, g. Tone Tuškar s soprogo ter pater Bazilij Valentin so se pridružili odbornikom SDM in skupno krenili proti vhodu na zemljišče, kjer stoji novo znamenje postavljeno v spomin Slovincem umrlim v Melbournu tekom preteklih 25 let.

Tam se je med tem že zbrala množica s številnimi narodnimi nošami pomešana. Znamenje, ki stoji na vidnem prostoru takoj nad glavnim vhodom je bilo deloma prekrito z zaveso, tako, da se niso videli napisi in slika na znamenju. Bilo je obloženo s cvetjem. G. Mandelj je naprosil senatorja g. Lajovica, da odkrije spomenik:

Ko smo v pričetku tega leta v našem odboru razmišljali s kakšnim dejanjem naj bi za dolge čase v naprej ovekovečili ta naš jubilej, to je 25 let obstoja Slovenskega društva Melbourn, se je med drugimi porodila zamisel, da bi bil ta naš praznik najlepša prilika, da se oddolžimo spominu vseh onih preminulih Slovincem in Slovenk Melbourn, ki so v preteklih 25 letih kakorkoli pripomogli za dobrobit tukajšnje naše slovenske družine. Zato smo se odločili, da jim posvetimo ta spomenik v obliki, ki je tako značilna za polja in razpotja v naši stari domovini Sloveniji. Sklenili smo jim postaviti znamenje, slično kot so jih postavljali naši pradedi, katero bi pričalo našim znancem, da smo v prvih letih priseljavanja Slovincem v Melbourn ime-

li ljudi — domoljubne Slovence in Slovenke, ki so darovali svoje delo in čas za to, da se olajšajo težave osamelosti, ki so neizogibna posledica preseelitve iz domačega v tuje okolje ter da se ohranja naša slovenska tradicija in kultura tudi za bodoče generacije Slovincem v Melbournu.

To znamenje spomina, ki ga odkrivamo in blagoslovljamo danes ne velja samo pokojnim članom SDM nego tudi onim Slovincem, ki nikdar niso bili naši člani pa so na kakršnemkoli drugem polju delovali za uspeh slovenstva v Melbournu. S tem hoče naše društvo, ki je v vseh svojih 25 letih obstoja vedno nudilo prijateljsko roko vsakomur pokazati, da ceni nesebični trud in iskreno požrtvovanje prav vsakega rojaka.

Prosim zato sedaj senatorja gospoda Mišo Lajovica, kot prvega Slovenca, ki je bil izvoljen v parlament Avstralije, da odkrije to znamenje v spomin vsem onim, ki so po lepih besedah, našemu ljudstvu tako omiljenega pesnika donesli vsaj kamen za vzgradbo naše očine v Melbournu.

G. Lajovic je z zanosnimi besedami orisal, kako vedno lahko s ponosom reče, da izhaja iz malega, toda izredno delavnega in sposobnega naroda ter tudi, da si šteje v veliko čast, da je bil povabljen, da odkrije ta edinstveni spomenik v obliki znamenja, ki je tako karakteristično za slovensko domovino.

Odkril je zagrinjalo in pokazala se je celotna oblika znamenja, ki so ga po načrtih in vodstvom Lojzeta Markiča zgradili člani delovnega odbora SDM. Znamenje je zidano v obliki štirioglatega stebra s strmo škrljevo streho, katera se zaostri v medeninasto kroglo s križem. Na gornji polovici vsake strani so vdolbene niše, v katerih so: na strani obrnjeni proti vhodu: slika arhangela Mihaela s tehtnico, kot simbol ocenjevanja dobrih del pokojnikov; na strani katera se vidi s ceste je v leseno ploščo vžgano posvetilo na slovenščini in angleščini:

"To znamenje je postavilo Slovensko društvo Melbourn ob 25. obletnici svojega obstoja v trajen spomin vsem svojim preminulim rojakom in članom, ki so pripomogli k obstoju slovenske skupnosti v Melbournu."

Na ostalih dveh straneh so vžgani stihii iz domoljubnih pesmi Simona Gregorčiča.

Znamenje bo prelep okras našega zemljišča in bo nedvomno zbudilo za-

nimanje vsakega obiskovalca, pa naj bo rojak ali pa tujec.

Po odkritju je pater Bazilij ob asistenci patra Stanka blagoslovil znamenje ter naslovil zbrane rojake.

Ko se je končala svečanost ob znamenju so se gostje in množica podali na "vaški trg" k poslopju Mladinskega odseka in šole SDM. To poslopje je nato uradno odprl minister Borthwick ter v primernem nagovoru pohvalil prizadevanje SDM, da mladina ohrani svoj jezik in kulturo ter obdrži tradicije, katere so starši prinesli v novo domovino.

OB SPOMENIKU

Zbrana množica posluša govor predsednika SDM g. Petra Mandelj ob odkritju znamenja v spomin umrlim Slovincem Melbournu.

Pater Bazilij Valentin pri molitvenih obredih blagoslova spominskega znamenja.

Naše znamenje na Elthamu primerjajo z znamenji po Slovenskem, upodobljenimi na letošnjem Marijanskem koledarju. Z leve proti desni: Pater Bazilij Valentin, senator Miša Lajovic,

urednik "Vesnika" Marijan Peršič, ga. Karen Peršič, podpredsednik SDM Peter Mandelj in minister g. William Borthwick.

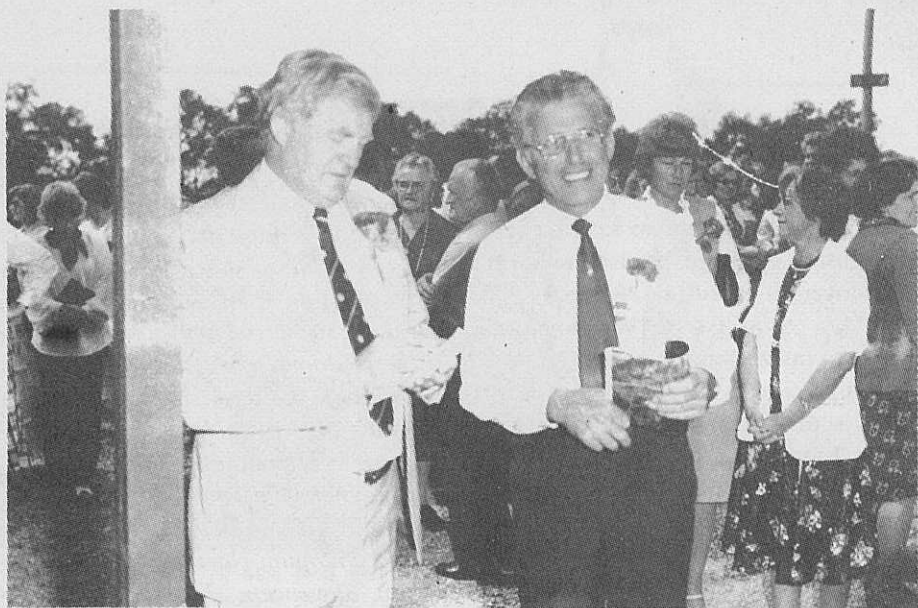
Mladina SDM ob odkritju znamenja se je rada in s ponosom fotografirala z ministrom Borthwickom, senatorjem

Lajovicem in predsednikom SDM Petrom Mandeljem.

Minister g. Borthwick je kot zastopnik Ministra za Imigracijo in Etnične zadeve Viktorije uradno odprl prostore

Mladinskega Odseka SDM ter Slovenske nedeljske šole SDM.

Podpredsednik in častni član SDM g. Jože Golenko razlaga g. ministru Borthwicku nadaljne načrte za naš Center v Elthamu.

AKADEMIJA

G. Peter Mandelj se zahvaljuje predsedniku Slovenskega Primorskega kluba "Jadran" gospodu Franku Likarju za darilo — izvorno oljnato sliko avstralske pokrajine — ob priliki 25. letnice SDM.

Od tu so se gostje vrnili v dvorano, ki se je že napolnila do zadnjega kotička z obiskovalci, katerih število je na ta dan šlo v tisoče. Pripravljen je bil kratek spored pri katerem so sodelovala tudi ostala slovenska društva Viktorije. Spored sta na prijeten način vodila gđc. Jana Gajšek v slovenščini in g. Andrew Fistrič v angleščini.

V dvorani so se zvrstili govori. Najprej govor predsednika g. Petra Mandelj; nato je v imenu mladine Andrej Fistrič povedal nekaj besed in se izrazil, da upa, ko bo mladina nadaljevala, da bo društvo praznovalo še več 25 obletnic. V imenu glasu žena je ga. Anica Markič povedala nekaj besed o delovanju ženske sekcije in njihovega namenu. Za glas otrok je na oder prišel Aleš Brgoč, kateri je v obeh jezikih pozdravil vse navzoče, nato sta Veronika Ferfolja in Anica Brenčič deklamirali otroško deklamacijo: "Dramilo" — Valentina Vodnika.

Po vsem tem pa je prišel čas za govore gostov in kot prvi je bil povabljen da spregovori nekaj besed Mr. W. A. Borthwick, minister za zdravje in za-

stopnik ministra za emigracijo in etnične zadeve. G. Borthwick je povedal da je že bil v Sloveniji in kako mu je bilo všeč. Rekel je celo, da čeprav si tukajšnji Slovenci poskušamo naš hribček predstavljati kot Slovenijo, nikakor ne moremo nadomestiti prelepih hribov in dolin ter lepote narave, ki jih ima Slovenija. Gospodu Borthwicku smo člani SDM že poznani, saj se je na našem hribčku mudil že takrat ko na zemljišču še ni bilo nobene zgradbe, razen "kurnika", kot se sam spominja. Nad sedanjim uspehom društva je bil kar presenečen in prav ponosen na nas.

Senator Miša Lajovic, kateri je nam Slovincem na elthamskem hribčku prav dobro poznan je povedal, da zelo rad pride med nas, in mu je znamenje, katerega je odkril, pravi spomin na Slovenijo in izvorna zamisel Slovencev v Avstraliji.

Predsednik Slovensko-Avstralskega Društva Canberra, g. Jože Kapušin, je častital velikemu napredku SDM, tako tudi zastopnik Slov. Društva Ivan Cankar — Geelong.

Predsednik Slov. Socialnega Kluba Jadran, g. Frank Likar, je izrazil, da nam napredka ne zavidajo, temveč nam čestitajo, ter v imenu društva poklonil prelepo pokrajinsko sliko.

G. Matija Cimerman je v imenu svojih članov Društva Planica, prinesel njihove dobre želje in društvu podaril srebrni krožnik v spomin praznovanja.

G. Tuškar, predsednik društva Albury-Wodonga, pa se je opravičil, da več članov njihovega društva ni bilo prisotnih ter izrazil njihovo željo nadaljne uspehe.

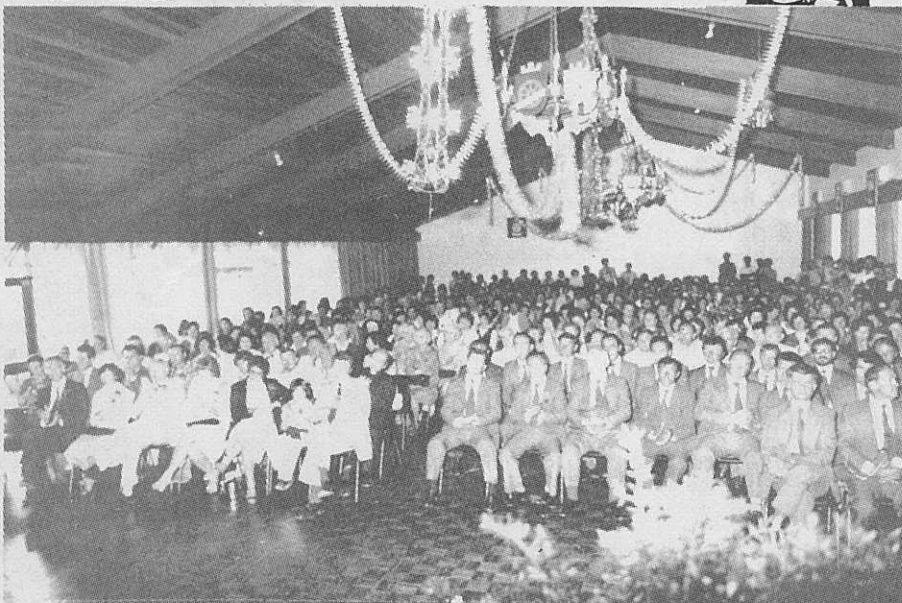
Govor ministra za zdravstvo g. W. Borthwicka ob priliki akademije v dvorani SDM.

Po vseh govorih je bil čas za kulturni program, v katerem so sodelovali, kot prvi, pevci zbora Jadran z dvema skladbama: 1. "Zdravica" in 2. "Moj dom". Ni treba posebej poudarjati, da so si pridobili lep aplavz. Pesem "Moj dom" je priredil posebej zato priliko zborovodja gospod Vladimir Trampuž.

G. Lubo Pirnat in Jana Gajšek sta ob spremljavi Petra Pirnat — na harmoniko, oddigrala in zapela Prešernovo "Železno Cesto".

Pevski zbor Geelong, kateri je v primerjavi z ostalimi zbori precej manjši po številu, je vsem navzočim očitno pokazal, da v petju prav nič ne zaostajajo za drugimi, ko so zapeli: "Sem fantič zelenega štajerja" in Venček narodnih.

Otroci SDM so ob spremljavi g. V. Lampeta - na harmoniko, zaplesali dva narodna plesa. Prav urno so se vrteli in jih je bilo veselje gledati. Zasluga za priredbo pa gre njihovi učiteljici ge. Dragici Gelt.

Nabito polna dvorana na svečani akademiji ob priliki proslave 25 let SDM.

Draga Mladina in vsi odrasli!

Dvorana je bila elegantno dekorirana. Na mizah je bilo prelepo cvetje z okrasno svečo in prtički ter celotna atmosfera je imela posebno vzdušje. Večerja je bila vkusna in naj mimo grede omenim, da so kuharice S.D.M. že izvežbane, saj so do sedaj stregle in kuhale na mnogih porokah, ki so se vršile v Elthamski dvorani.

My editorial for once, shall be short, sweet?, and to the point.

On the 1st December, a Disco was held on the Club premises. Music was provided by Gnats Disco and I can safely say a good time was had by all. Due to all the guys and girls who attended, the night was made a great success. In the New Year we hope to have many more such dances and some of a slightly different trend.

Christmas is always a time for giving gifts and good will to our fellow fan!! Sunday 9th December was one of those days. Early in the afternoon singing songs by candle light, the children entertained the pensioners and other members of the audience. They were followed by a much older choir

who also received their share of the applause.

Downstairs in the dining area, after the performance, all the children were given refreshments. Around 4.00 o'clock, St. Nicholas arrived bearing gifts for the children. The devils caused great havoc by their antics, a few children burst into tears, but many gave back as good as they got.

Now the end is near and I must face another New Year, as must you readers, so on behalf of the Youth Committee, I would like to wish you all a very happy and prosperous New Year 1980.

Vesele praznike, ter srečno in uspešno polno Novo leto 1980, vam iz srca želi
Ani . . .

Leto res tako hitro teče in ni dolgo odkar sem bila prisotna na zaroki Lily Čuček in Henrija Gomizelj, sedaj pa vam lahko že z veseljem sporočim, da sta srečno poročen par in sicer že od 17. novembra, ko sta si v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Kew obljubila zvestobo in postala mož in žena. Kar pogosteje se pojavljajo primeri, da si povabljen sedaj na to drugič na ono poroko.

Torej Lily in Henry sta se odločila 17. novembra '79 in kot naročeno, vreme je bilo odlično. Po nepotrpežljivem čakanju, kajti nevesta je bila malo pozna, smo se nekateri na soncu še pošteno opekli. Nič zato, saj smo na vse bolečine takoj pozabili, ko smo stopili v cerkev in bili prisotni temu lepemu dogodku. Cerkev je bila zelo polna, kar je tudi dokaz, da imata Lily in Henry veliko prijateljev.

Po končanem cerkvenem obredu, smo se napotili v Eltham, kjer smo njuno poroko slavili v družbi kakih 200 gostov.

Med večerom so se vrstili govori in tudi telegrami so prišli na svoj račun. Nekaj jih je bilo resničnih, ostali pa so prispeli zadnjo minuto in to največ od mladinskih miz. Vsi smo se jim pošteno nasmejali.

Čeprav je navada, da se ženini in nevesta pričneta poslavljati ob 12 h., se Lily in Henry za čas še zmenila nista. Ansambel Planinka je še dolgo igral in zabaval navzoče in približno ob 1.00 h, sta se novoporočena pričela poslavljati. Še isto jutro sta odpotovala na poročno potovanje v Queensland in še do danes ju nisem vprašala kako sta potovala, kajti prepričana sem, da so bili vsi gostje do cela utrujeni in prav veseli, da je bila naslednji dan nedelja — dan počitka.

Torej Henry in Lily, upam da vama bo zakon srečen, sončen in vesel, kot poročni dan, katerega vsi, še dolgo ne bomo pozabili.

Še enkrat, iskrene častitke na novi življenski poti, naj vama bo sreča naklonjena zdaj in vedno!
Jana

Mladinca SDM Dorothy Dolenc in Rex Gregorič ob priliki zaroke 3. novembra 1979.

HUMOR

Nekdo sedi na stranišču in poje:

– Vse je minljivo, vse gre mimo . . .

Nekdo pred vrati:

– Najbrž ne sedite prav na deski?!

Nedavno so dijaki nosili domov spričevala. Ob polletju stvar še ni nevarna. Bolj resno bo ob koncu šolskega leta.

V neki družini je med sinom in očetom tekla takle razgovor:

– No, sine, kako izgleda na šoli ob zaključku leta?

– Moj razred bodo skora v celoti predstavili, le jaz bom podaljšal pogodbo še za eno leto.

- Doktor. Rad bi dočakal sto let.
- Kadite?
- Ne, ne kadim.
- Pijete?
- Ne, sem abstinent.
- In kako je kaj z ljubezenskim življenjem?
- Kaj mislite o meni, doktor?
- Mislim si, zakaj bi sploh radi živeli sto let.

Dva ponočnjaka se vračata ponoči domov.

– Kaj ti reče žena, ko prideš tako pozno domov?

– Nič. Saj sploh poročen nisem.

– Zakaj pa potem ho-diš tako pozno domov? vpraša prvi.

Priporočam se Slovencem vzhodnega dela velikega Melbournu za vsakovrstna avtokleparska dela, avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
Telefon delavnice 221 5536 — VIC.

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757,
ali pa doma — 232 4314

Rojak VOJKO VOUK

Hitra postrežba po zelo konkurenčni ceni

★ TISKARNA ★

L. & E. K. BAYSIDE PRINTING SERVICE

64 Fourth Ave., Chelsea Heights 3196 Phone: 772 6774

Tiskamo po naročilu vsa manjša tiskarska dela.

★ RAČUNE - PISEMSKE GLAVE - VIZITKE

★ KOVERTE - PLAKATE - KARTICE

★ POROČNA NAZNANILA, v vseh jezikih.

Za vse podrobnosti TEL.: 772 6774 in vprašajte po LOJZETU KOVAČIČ
Brez vse nadležnosti lahko Tel. tudi po urah ali pa v soboto.

Naš Relja Plavšak si je za vedno prislužil ugledno mesto med Slovenci Melbournu. Njegovo delo je dalo nezbrisani pečat Slovenskemu Društvu Melbournu. Naše društvene značke, izdelane v preteklem letu so bile napravljene po njegovi zamisli. Ob proslavi dvajsetpetletnice pa je pripravil načrte za dekoriranje dvorane in spominski emblem, ki je bil tema okrasitve skozi vso proslavo in bo tudi za stalno ostal upodobljen v obliki spominske značke.

Relja sicer ne govori slovensko, ker je bil vzgojen v Srbiji — po materi je Srb, po očetu Slovenec — a počuti se med Slovenci na Elthamu bolj doma kot kjerkoli. Je del nas in ponosen na naše uspehe, kajti to so tudi njegovi uspehi.

Ne bi bilo potrebno omeniti, saj je itak vsakomur med nami poznano, da je Relja vse od prve slikarske razstave na Elthamu bil eden razstavljalcev in v veliko pomoč pri vseh pripravah zanj.

Relja nikoli ne odreče potrebam SDM in stori vse kar more, kljub temu, da mu zdravlje ni baš najbolj naklonjeno.

Odbor SDM verjetno mnogokrat pozabi posebej poudariti zasluge posameznikov, tako delavnih članov, kot je na primer naš Relja. Toda še tako zvoneče besede zahvale ne morejo odtehtati tega kar je največ vredno: dejanjskih sadov dela za skupnost. Sadržaji dela našega Relje pa bodo vidni še mnogo let.

Čestitati moram vodilnemu osebju slovenskega doma za lepo uspelo proslavo, ter se obenem lepo zahvaliti, da so me sprejeli medse, kjer sem se lahko tudi sama predstavila s slikarstvom na steklu.

Želim vam, da bi se vedno lepo razumeli ter kmalu zgradili dom za osamele in imeli nasploh uspeh v vsem.

Vaša Mihaela Velikonja.

V NEDELJO POPOLDNE V ELTHAMU

Iz nižine te cesta popelje skozi gozd poraščen na nizkem gričevju, v Eltham. Občutek imaš, da si na Pohorju, manjkajo samo visoke smreke.

Slovenski dom stoji vzvišeno na hribu in imaš celo razgled na druge strani. Ob vstopu skozi kozolec se ti res zdi, da nisi v Avstraliji. Na levi te očara majhna kapelica, ki je bila v nedeljo 25. novembra posvečena.

Na ta dan se je tukaj zbralo veliko ljudi, praznovali so 25. letnico obstoja Slovenskega društva v Melbournu ter otvoritev novega slovenskega šolskega poslopja. Vsekakor so občudovanja vredni. Njihova požrtvovalnost za ohranitev slovenske kulture ter predvsem slovenskega jezika je edinstvena. Zgradili so šolo kjer se lahko otroci, pa tudi odrasli naučijo slovenski jezik. Otrokom, ki so na ta dan nestrpnost čakali, da lahko uradno pokažejo svoj razred želim, da bi se tam lepo počutili in imeli veliko uspehov.

Pohvaliti moram predvsem kulturno dejavnost ljudi nasplošno. Ta bi bila lahko za vzgled tržaškimi Slovincem. Če pomisliš, da je toliko visoko sposobnih slovenskih ljudi po svetu se vprašam zakaj. Saj je vendar naša mati Slovenija tako velika in tako malo naseljena.

Ob pestrem programu praznovanja sem lahko občudovala zelo dobro organizirano gostinsko postrežbo. Na ravnem prostoru ob domu so se pekli trije pujski, od katerih zvečer ni ostalo čisto nič. Pohvalo ob tem lovski družini. Tudi slaščice so bile čudovite, predvsem slovenska potica. Tako ješ samo tam kjer so mojstri, da jo pripravijo. Počutila sem se kot doma med mojimi ponosnimi ljudmi.

Vsekakor je omembe vredna tudi slikarska razstava, kjer je bilo razstavljenih nekaj lepih del. Čeprav razsvetljava ni bila dovoljna si lahko opazil, da ima Viktorija med Slovenci sposobne slikarje. Vso pohvalo tudi pevskim zborom ter malim recitatorjem. Ob pesmih fantov te spomin povede razaj v dobo, ko so imeli ljudje več prostega časa, da se srečajo in po slovensko zapojejo. Tudi šale našega dobrega Božota so me spravile v dobro voljo. (Če bi ga slišal pater Bazilij bi mu dal gotovo veliko pokore.)

STOP PRESS

Experimentalne raznokulturne televizijske oddaje bodo pričele v Sydneyu in Melbournu z 10. februarjem. Oddajali bodo najmanj 13 tednov v nedeljah od 7.30 do 11.00 dopoldne na kanalih ABC pod imenom MTV 2. Jugoslovanske jezikovne skupine bomo videli ob sledečih časih:

- 10. feb. ob 8.30 komedija na srbskem jeziku: "Julija in osem Romeov"
- 17. feb. ob 8.30 drama na hrvaškem jeziku: "Daska"
- 24. feb. ob 8.30 moderna in narodna slovenska glasba
- 3. mar. ob 8.30 hrvaški film o jadranski obali.

PP

**TISKARNA
POLYPRINT
(Vic) Pty. Ltd.**

**1 DODS ST., BRUNSWICK, 3056
Tel. 387 6922**

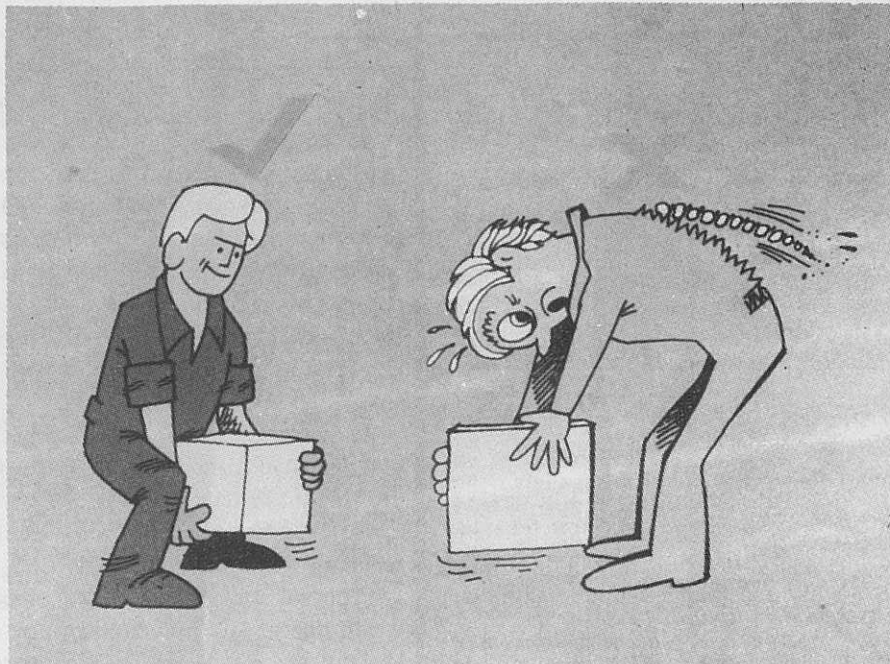
se priporoča Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

— Draga moja, si že našla tisto založeno gnojilo za lončnice?

— Prisegam ti, Betka, da te nikdar ne bom zapustil!

— Hej, kaj vidva ne znata brati!

ČUVAJTE SVOJO HRBTENICO

Serijo skioptičnih slik v tem smislu je izdelalo Ministrstvo za produkcijo. Slike spremlja besedilo v 7 jezikih.

Cel projekt je namenjen za to, da se zmanjšajo nesreče po tovarnah.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

**SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066
Telefon : 419-1584 in 419-2163**

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta. Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu. Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom. Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

**PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich**

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:
Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733
Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

Ali bo Homeini spremenil svet?

Dogodki v Iranu so bili zadnje dni v središču svetovne pozornosti. Glavna oseba je šiitski voditelj Ajatola Homeini. Njegova vrnitev iz 15-letnega izgnanstva je zbrala v glavnem mestu Teheranu pet milijonov ljudi. Ko je hkrati tudi papež Janez Pavel II. zbiral v Mehiki okoli sebe milijone, se je svet začuden spraševal, kaj se dogaja s tem svetom, da morejo verski voditelji spraviti na noge tako velike množice. Kaj je v ozadju? Radovednost? Iskanje senzacij? Skriti računi? Oživljanje verske misli in zavesti, zlasti pri islamu?

O tovrstnih težnjah v današnjem islamskem svetu razmišlja dr. Hans Zech v verskem tedniku škofije Hildesheim (ZRN) in piše:

Tudi površni opazovalec more ugotoviti, da današnji islam doživlja duhovno preroditev, ki daleč presega nekdanja temeljna mohamedanska področja. Vzrok je treba iskati v dejstvu, da se je v islamu končala doba „razsvetljenstva“, ki jo je začel Napoleon s svojim pohodom na Egipt (1798). Prvi višek je dosegla z ustanovitvijo moderne Turčije (1922), drugi višek pa v teh dneh s polomom „perzijskega poskusa“ šaha Reza Pahlavija. Ta razsvetljenska doba je v islamu prelomila stoletno izročilo, da je koran ustavni zakon vseh muslimanskih držav in da je pravi vladar prerok Mohamed. Kemal Atatürk je v Turčiji prvi prelomil s tem izročilom in zasnoval novo Turčijo na strogi ločitvi vere od države.

Od tedaj so se začela v islamskem svetu pojavljati različna mnenja o vlogi vere v politiki. Strogo konservativno središče je ostala Saudska Arabija s svetima mestoma Meko in Medino. Njej so se pridružili emirati ob Perzijskem zalivu. Nasprotno stališče sta zavzeli Turčija in Perzija, Egipt je nihal v nejasni sredini. Novo ločitev duhov je prinesel v islamski svet socializem. Ali je mogoče koran združiti z njim? Odgovori so si spet

nasprotni. Libija in Jemen sta izrekla odločni DA, šiiti odločni NE, ker so prepričani, da morajo biti vse muslimanske države osnovane na koranu in na šerijatskem pravu. S tem se bo spet prebudila stara moč v arabskih ljudstvih. Iz teh miselnih osnov se poraja nova islamska zavest, katere prvi bojevnik je Homeini.

Katoliška Cerkev se v zadnjih desetletjih srečuje s povečano islamsko vneto na misijonskih področjih. V Afriki se islam širi že južno od puščavskega predela in narašča hitreje od krščanstva. Podobno je v Indiji, Pakistanu in Indoneziji. Tudi v Zahodni Evropi je vedno več mohamedancev. V ZR Nemčiji jih je že milijon dvesto tisoč. Ko bodo v kratkem zahtevali, naj bo njihova vera uradno priznana, jim pravna država tega ne bo mogla odreči. Nas kristjane pa zanima še eno vprašanje: ali bo naše ekumensko prizadevanje dobilo še enega sogovornika – islam?

Mohamedanci verujejo v istega Boga kakor mi in priznavajo Jezusa za preroka, toda njihova 1300-letna zgodovina je tekla povsem drugače ko naša krščanska. Islam je zrastlez iz arabskega kulturnega kroga in je ostal nanj vezan do današnjega dne. Za prihodnjo svetovno družbo mu manjkajo nekatere duhovne drže, na primer sodobno pojmovanje verske svobode in človekovih pravic, strpnost, občutek za enakopravno sodelovanje. Preroditveno gibanje med mohamedanci trenutno nima v vidu sodelovanja med križem in polmesečem, zdi se, da mu je celo nasprotno. Mohamedancem se zdi zahodna družba gnala in zaradi nje so negativno razpoloženi tudi do krščanstva.

BALKANSKI FILMSKI FESTIVAL TUDI V CELJU

Vse kaže, da bo Celje prihodnje leto gostitelj še ene od velikih kulturnopolitičnih manifestacij. V Sloveniji bo namreč četrti balkanski filmski festival, ki se ga udeležujejo vse balkanske dežele. To pa so Grčija, Albanija, Turčija, Romunija, Bolgarija in Jugoslavija.

Organizacijski odbor, ki pripravlja to manifestacijo želi, da bi v izvedbo četrtega balkanskega filmskega festivala vključili filmsko razgibane občine. Zato bodo celjski občinski kulturni skupnosti ponudili, da bi v Celju izvedli tekmovalni del festivala kratkega filma, premierni filmi pa bodo tekli v novem kulturnem domu Ivana Cankarja v Ljubljani. Tisti del festivala ki naj bi tekkel v Celju, bo trajal štiri dni, na njem pa se bo vsaka nacionalna kinematografija predstavila s petimi kratkimi ali dokumentarnimi filmi. Filme bo ocenjevala posebna žirija, ki bo na koncu podelila najboljšim stvaritvam tudi posebne nagrade.

Nedvomno bo balkanski filmski festival ena izmed osrednjih kulturnih prireditev prihodnje leto v Sloveniji. Celje pa bi ob Tednu domačega filma dobilo v goste del prireditve, ki bo močno odmevala v vseh balkanskih deželah. Privabila bo mnogo novinarjev in filmskih delavcev, Celje pa uveljavila tudi kot mesto mednarodne filmske manifestacije. Zato bi bilo prav, da bi dobila pobuda polno podporo.

ND

Celjski Stari grad

PRIPEKA LASEM ŠKODUJE

„Pojutrišnjem gremo na morje, rada bi trajno pa barvanje in sploh lepo frizuro...“ Nemalo strank s takimi zahtevami imajo frizerke, ki kajpak rade ustrezajo. Tista, ki so jo tik pred dopustom tako polepšali in ji naredili celo več „operacij“ naenkrat, pa se čez tri dni pred oglealom kar naprej jezi. Lasje so kot slama, kakor koli jih češeš, ne obstanejo.

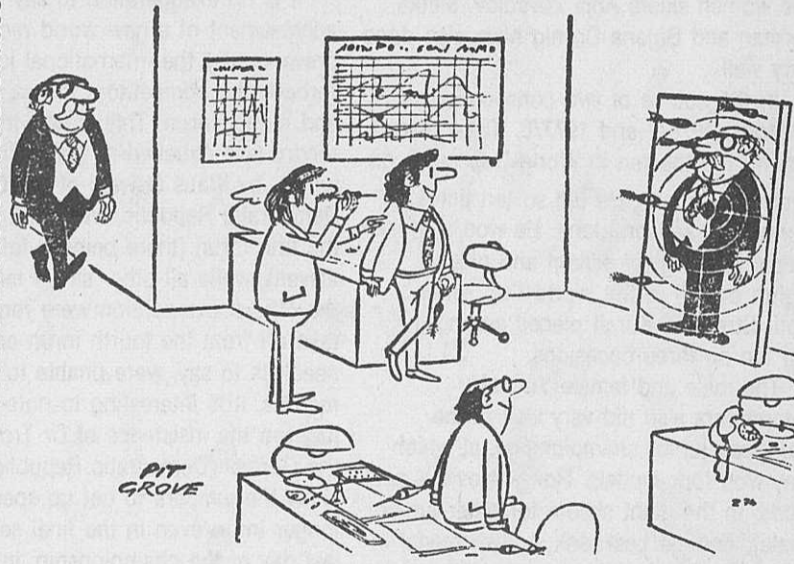
Vedeti je treba, da barvanje in trajna hkrati nista primerna posega v lase niti v normalnih okoliščinah, nikar šele, če tik zatem lase po več ur na dan izpostavimo soncu. Trajna pred odhodom na morje je samo za tiste, ki bodo hodile naokrog s slamnikom in ki se bodo v vodi namakale po „penzionistovsko“, da ne bo moker niti en sam lasček.

Mnogo manj boste naredili zlega svojim lasem, če prihranite trajno za podopustniški čas, med vsakodnevnim kopanjem in sončenjem

pa čim manj obremenjujte lase z navijanjem, barvanjem in podobnimi olepševalnimi posegi.

Na vsak način pa poletnega eksperimentiranja z lasmi ne bi smele tvegati tiste, ki že tako tarnajo, da se jim skozi lasišče vidi koža in da imajo tanke lase. Normalnim lasem tudi morskava voda ne škodi, če jih vsaj enkrat na dan dobro izperete pod tušem z blagim šamponom.

Dopust, namenjen počitku in nabiranju novih moči, tudi lasišču dobro de. S slamnikom ali ruto pokrita glava pa v obmorskih krajih samo koristi, škodi nikakor ne. Ne le da slamniki obvaruje lase pred poškodbami močnega sonca, tudi obraz vam varuje pred nabiranjem novih ali poglobljenih gub, končno je pa priporočljiv tudi iz zdravstvenih razlogov. Sonce na glavi škodi srčnim bolnikom, ljudem z visokim pritiskom in sploh vsem rahlega zdravja.

PIT GROVE

redke osivele lase in sedla na posteljo. Razmišljala je, ali naj odide na sprehod ali počaka na zajtrk. Odločila se je, da bo počakala. Ženska na sosednji postelji je še spala, Rezka, njena druga sosedja, pa se je pravkar vrnila iz kopalnice.

„Dobro jutro,“ je pozdravila: imela je medle in utrujene oči kot vse ženske v tem nadstropju.

„Ste se že privadili?“ je vprašala Tončka, saj ji je bilo žal sosede, ki je neprenehoma strmela predse, ne da bi govorila kaj več, kot je bilo nujno potrebno. Razumela je, kaj preživlja, saj so morale to preživeti vse, ki so prišle v dom.

„Ne še,“ je nenadoma zajokala starka. „Ne verjamem, da se bom. Rada bi umrla, saj me nihče ne mara!“

„Ne govorite tako,“ jo je bodrila Rezka. „Saj nazadnje niti ni tako hudo. Vem, da je bolje tistim v drugem in še boljše onim v prvem nadstropju. Imajo lepe pokojnine in laže plačajo. Toda tudi me smo site, oblečene in na toplem, mar ne? To pa je več, kot sem običajno imela v življenju. Služila sem od hiše do hiše, večkrat lačna kot sita in prezebala. Zdaj, na stara leta, me nihče več ne mara. Kam naj bi šla, če ne v dom? Imela sem srečo, da so me sprejeli. Občina plačuje zame.“

„Jaz imam pa hči!“ je zatarnala Tončka, „pa nisem nič na boljšem od vas. Vnuke sem ji spravila pokonci – to imam pa v zahvalo. Rada bi še delala, saj lahko. Življenje bi imelo zame smisel, če bi ostala pri hčeri. Vnuki me imajo radi... Dočakala bi lep konec, tako pa...“ so se ji zadnje besede spet izgubile v joku.

Zaslišala so se koleša vozička. Dve dekleti sta peljali zajtrk; lonček kave in kos kruha. Brez besed sta starki začeli jesti.

Popoldne so prišli obiskovalci. Za vsakega je nekdo skrbel. Celo Rezko je prišla obiskat prijateljica, s katero sta skupaj služili. Le Tončka je obsedela sama na robu postelje, niti jokati ni mogla več.

„Tak je torej konec,“ je premišljala. Vse, kar je kdaj dosegla v življenju, je bilo v njenem skromnem kovčku. Tuji ljudje so jo poslušali – lahko pa so jo tudi zavrnili, če se jim ni ljubilo poslušati njenih tegob.

Ko je prišla dežurna sestra, je še vedno sedela na postelji. Tončkine žalostne oči so se uprle vanjo, ko je dahnila: „Sestra, najraje bi umrla!“

★★★
TRETJE NADSTROPJE
★★★

Zunaj je bil že svetel dan, ko se je Tončka zbudila. Skoz umazano okno brez zaves so sončni žarki tipali na njeno posteljo in ogrevali njene stare kosti. Sonce je zunaj skrivalo ostro zimo, ki je brila v gorskem svetu. Griček, na katerem je stala cerkev, je bil nekam gol brez skopnega snega.

Svetilka na stropu, skromne nočne omarice; tedaj se je spomnila: to je tretje nadstropje doma počitka, kamor jo je pred nekaj dnevi spravila njena hči. Vsak dan znova se je morala vračati v resničnost, potem ko so se sanje razblinjele. V kruto resničnost, da bo svoje zadnje dni preživela sama, brez vnukov, ki jih je ljubila in spravila na noge. Solze so jo obliše, ko se je spomnila hiše, v kateri je živela dolga leta, svojega majhnega gospodinjstva, v katerem je uživala, drobnih pomenkov s sosedami, ki jih bo pogrešala. Zaradi hčere ji ni bilo žal; zadnje čase se ji je odtujila, postala je groba in nekajkrat jo je celo udarila. Tega starca ni mogla razumeti kot tudi ne tega, da jo je spodila zaradi nekaj skromnih grizljajev, ki jih je vsak dan pojedla.

Vstala je in se s tresočimi rokami začela oblačiti. Manjkal ji je gumb, a ga ni imela s čim prišiti. Z majhnim glavnikom je potegnila skozi

MARINA

Success in Skiing

For many years the Yugoslav alpine skiers and cross-country racers had very little success at international competitive events. The situation was slightly better where ski jumping was concerned, but this was rather the merit of the Planica ski jump than a result of systematic effort.

Now the situation is exactly the opposite. Three years ago, the alpine skiers, headed by Bojan Križaj, began slowly but surely gaining points at major international skiing contests, highly satisfactory results having also been achieved by the young cross-country racers. It is now the ski jumpers who are lagging behind, or falling short.

Appreciable progress was made in alpine skiing when, thanks to the systematic efforts of the Slovenian skiing experts and federal skiing coach Tone Vogrinc, a special pool was set up for financing the necessary facilities required for continuous training practice, something which Yugoslav skiers had previously lacked.

The correctness of this policy was soon confirmed by two excellent results scored by the junior Yugoslav skiing team. First, Bojan Križaj won the European Championship in the giant slalom. Until last season, however, Križaj was the only one who succeeded in placing highly among the world's best skiers. He has now been joined by Boris Strel and József Kuralt, while the women skiers Anja Zavadlov, Metka Jerman and Bojana Dornig have also done very well.

In the course of two consecutive seasons, 1976/7 and 1977/8, Križaj placed among the top ten in World Cup races on twelve occasions. He did so ten times during last season alone. He won a bronze medal in the giant slalom and placed eighth overall in the World Cup series. Both Strel and Kuralt placed among the top ten on three occasions.

The male and female Yugoslav competitors also did very well at the European junior championship, at which they won four medals: Rok Petrović a gold medal in the giant slalom for older juniors (male), Andreja Leskošek a silver medal in the giant slalom and a bronze in the slalom race for older juniors (female), and Mojca Dežman a silver medal in the slalom race for younger girls. It would seem from this that further successes may be anticipated.

It is interesting to mention in this context that in spite of his new record of 13 World Cup victories in one season (ten in the giant slalom and three in the slalom race), Ingemar Stenmark of Sweden was not the winner of the World Cup. Peter Lüscher of Switzerland, who benefited most from the new scoring system, is the new World Cup champion.

Cross-country ski racing was very popular in Yugoslavia during the immediate post-war period, highly satisfactory results having also been achieved in international competitive events. Stagnation set in later

on and this state of affairs continued for almost twenty years. Now the situation is definitely changing for the better. Cross-country ski racing is attracting scores of

young people, and the first encouraging results at the Balkan Championships have already been noted. The Yugoslav team won both the junior and senior cross-country relay races and several excellent results were also registered in other events. It is evident that the cross-country racers will soon be jostling the alpine competitors for the limelight.

The jumpers are another matter. Although they have the most favourable conditions and a great tradition, they seem unable to win major international competitive events. Individual successes only confirm that much more could be achieved by organized and systematic effort. At the present juncture, it is only the jumpers who are lagging behind in spite of the fact that they had every opportunity to excel at the world ski jumping championship which was held on home ground, in Planica (Slovenia), last March.

As early as in 1936, the Austrian-Sepp Bradl took off on skis and achieved a 101-metre jump at Planica. Ever since, Planica has been synonymous with ski jumping, regardless of the competition of Obersdorf, Kulm and other resorts.

And yet the 176-metre record of Obersdorf was only equalled at the world championship on the reconstructed incline, which allows perfectly safe jumps of up to 185 metres, and the Yugoslav competitors achieved only modest results.

It is no exaggeration to say that the achievement of a new world record was prevented by the international jury, which forbade the competitors to use the longer and higher inrun. This is why the world record was equalled in the preliminary jumps, by Klaus Oswald of the German Democratic Republic, who took off from the fifth inrun (there being a total of eleven), while all other skiers taking part in the official competition were required to take off from the fourth inrun and, needless to say, were unable to set any records. It is interesting to note that the jury (on the insistence of Dr Trommler of the German Democratic Republic) did not allow the jumpers to get up speed on a longer inrun even in the final series on the last day of the championship, in spite of the fact that there had not been a single fall during the two series, in which over a hundred jumps had been performed.

The nineteen-year-old Austrian Armin Kogler became the new World Ski Jumping Champion, Axel Zitzman (German Democratic Republic) was second, and Piotr Fias (Poland) third.

Bogdan Norčić, who jumped 181 metres two years ago at Planica (though lightly touching the snow with his hand when landing), was not the best Yugoslav on this occasion. He was outclassed by 16-year-old Primož Ulaga. Perhaps this should be considered an indication of things to come as other young Yugoslav competitors also showed outstanding courage.

*Hudo je, če te nihče ne ljubi,
prava nesreča pa je, če ti
nikogar ne ljubiš.*

ALBERT CAMUS

ZIMSKI PRIZOR IZ KRANJSKE GORE - Vrste pred vlečnico ne spodbujaajo zimskega turizma

Yugoslav Authors in UNESCO's European Literature Selection

A UNESCO project calling for the preparation of a list of outstanding works of European literature for the purpose of encouraging the translation and publication of these works throughout Europe was proposed at the Helsinki Conference. It was subsequently approved at the UNESCO General Conference in Nairobi in 1976, and has finally been implemented in practice. A list of 300 authors (only those writers who won international distinction up to 1940 are eligible) has been drawn up by UNESCO with the cooperation of the member countries. The work of 18 Yugoslav writers will be presented in the Golden Book of European Literature.

The list begins with a selection of works by the foremost writers of the classical period. Marin Držić (1508-1567), the Dubrovnik playwright whose comedies are still performed, figures among the fifty or so famous Renaissance authors and is the first Yugoslav to appear on the list. Yugoslav 16th- and 17th-century literature is represented by the poet Ivan Gundulić (1589-1638), also a native of Dubrovnik, while sixteen Yugoslav writers have been included in the representative list of 19th- and 20th-century European literature.

They are: novelist and prose writer Ivo Andrić (1892-1977) who was awarded the Nobel Prize for literature in 1961; Ivan Cankar (1876-1918) the Slovene satirical writer and novelist; Miloš Crnjanski (1893-1977), the Serbian poet and novelist; Vuk Karadžić (1787-1864), reformer of the Serbo-Croatian language and creator of the phonetic alphabet; Petar Kočić (1877-1916), the short-story writer and satirist from Bosnia-Herzegovina; Srećko Kosovel (1904-1926), the gifted Slovene lyrical poet whose work was cut short by his early death; Miroslav Krleža (b. 1893), the greatest living Yugoslav writer, who lives and works in Zagreb; Desanka Maksimović, (b. 1898), the poetess who lives and works in Belgrade; Ivan Mažuranić (1814-1898), the poet who spoke ten languages and lived and worked in Zagreb; Petar Petrović Njegoš (1813-1851) the bishop prince of Montenegro, author of the famous epic "The Mountain Wreath"; Veljko Petrović (1884-1967), the Serbian narrative writer; France Prešern (1800-1849), the Slovene lyrical poet; Prežihov Voranc (1893-1950), the Slovene poet and prose writer; Kočo Racin (1908-1943), the Macedonian poet who was killed during the Second World War; Isidora Sekulić (1877-1958) the Serbian writer from Vojvodina; and Tin Ujević (1891-1955), the Croatian poet and prose writer.

